

TOSAMA

Izhaja od
meseca ok-
tobra 1965
List, ki ga
člani kolek-
tiva dobijo
brezplačno,
izhaja en-
krat meseč-
no
Leto izhaja-
nja: XVII

Št. 1

GLASILO DELAVCEV TOSAME

januar
1981

Bogatejši za nove izkušnje

V letu 1977 je TOSAMA nabavila linijo za izdelavo netkanega blaga. Iz investicijskega projekta, ki ga je potrdil DS na 8. redni seji 23. 12. 1976 je razvidno, da so bila pri odločitvi izbire tehnološkega postopka upoštevana načelna stališča t.j. izkoriščanje domačih surovin, zmanjševanje uvoza in načrtovanje povečanega izvoza. Linija, ki je bila dobavljena od firme HERGETH je bila tehnološko sestavljena v skladu z omenjenimi zahtevami.

V času poizkusnega obratovanja, smo se srečali s številnimi problemi, ki pa so se postopoma uspešno reševali. Dobavitelj opreme se je v času poizkusne proizvodnje pokazal dovolj odgovornega za projekt, saj je linijo na svoje stroške dopolnjeval z novimi tehničnimi rešitvami, ki so se pojavile kot nujne za uspešno usposobitev linije oziroma kot izpolnitev svojih obveznosti po pogodbi.

(nadaljevanje na 2. strani)

Sodelavci, opogumite se in dopisujte v našo »Tosamo«!

Komisija za obveščanje in politično propagando pri občinskem sindikalnem svetu Domžale je v decembru organizirala posvetovanje o urejanju glasil v združenem delu.

Nakazali so nam nekaj bistvenih značilnosti, katere naj bi vsebovalo dobro gradivo za glasilo. Imeti mora:

- družbenopolitični namen
- vsebovati novosti
- alternative o odločanju, opredelitve in posledice napačne opredelitve ter
- kdo je o temi že razpravljal in potek akcije o določenem problemu.

V glasilu imamo možnost da seznanimo sodelavce z delegatskimi problemi in vprašanji, s planom proizvodnje ter realizacijo in dohodkom, likvidnostjo in drugo.

V samem združenem delu moramo najti nove metode sporočanja, izvedeti kaj sodelavec potre-

buje. Vemo pa, da tega ne bomo mogli rešiti, če ne bodo sodelavci sami izrazili svoje želje.

Ta rešitev so tudi občasni ali pogostejši bilten, kateri naj bi posredovali tudi gradiva za seje samoupravnih organov v času, ko so še možne obravnave in opredelitve.

Posredovali so nam tudi nekatere predloge, kako naj bi glasilo poživeli, da bi ga bralo čim več sodelavcev.

— Izdajatelj glasila bi moral biti sindikat, ki bi tudi prevzel družbenopolitično odgovornost in zato morajo biti uredniki dobri sindikalni delavci.

— Če sam naslov članka bi moral vsebovati povzetek vsebine.

— Dolgi teksti oziroma članki morajo imeti več podnaslovov in mednaslovov.

— Glasilo bi moralo imeti stalno obliko, rubrike, katere bi bralec našel vedno na istem mestu.

(nadaljevanje na 3. strani)

25 let TT Senožeče

Tekstilna tovarna Senožeče je praznovala v letu 1980 svoj srebrni jubilej; 25-letnico obstoja, dela, prizadevanj in samoodrekanj.

Začelo se je leta 1955 s 4 tkal-skimi stroji in dvema takratnimi milijoni investicijskih sredstev ter star senik brez oken in vrat, kjer se je začela prva proizvodnja tkanin v Senožečah.

Zares skromen začetek, vendar za takratne razmere zelo pomembno dejanje, kajti v Senožečah in okolici ni bilo delavnic ali ustanov, kjer bi se ljudje lahko zaposlili.

V letu 1956 smo v TOSAMI Domžale le čisto slučajno zvedeli za tekstilni obrat v Senožečah, ki je bil v velikih težavah v proizvodnji in prodaji ter brez strokovnih ljudi. Šli smo tja in se začeli pogovarjati o skupnem sodelovanju. Ponudili smo jim kooperacijo v kateri bo Tosama preskrbel potrebne surovine za proizvodnjo, Mehanična tkalnica Senožeče (tako se je takrat imenovala) bi pa uslužnostno tkala tkanine. Oba

(nadaljevanje na 2. strani)

Gripa - gripa

Tudi pri gripi ali influenci gre, tako kot pri nahodu, za virusno obolenje gornjih dihal. Čeprav so bolezenska znamenja gripe in nahoda podobna, te bolezni ne moremo enačiti. Gripa praviloma nastopa v obliki epidemije, ki v kratkem času zajame večje število ljudi. Natančno diagnozo, osamitev in opredelitev virusa — povzročitelja, lahko opravi le laboratorij. Gripozna obolenja se pojavljajo najpogosteje

(nadaljevanje na 6. strani)

a
710 1735/82

25 let TT Senožeče

(nadaljevanje s 1. strani)

partnerja sta imela zelo velik interes za tak način skupnega sodelovanja, ki je obema v tistem času tudi najbolj ustrezal. Za vsa ostala tehnična in komercialna vprašanja smo se potem kar hitro pogovorili. Kmalu za tem je bil sestanek še na Viru, kjer smo se dokončno pogovorili o vseh tehničnih normativih in kvaliteti tkanin. Skupaj smo naredili kalkulacijo in določili ceno usluge tkanja.

To je bil pravi samoupravni sporazum, katerega so potrdili samoupravni organi obeh partnerjev, napisan na dveh listih pisarniškega papirja. Ta oblika in način sodelovanja se smiselno uporablja še danes. V teku vseh 25 let smo spremenili le cene uslužnostnega tkanja ter dopolnjevali tehnične normative predvsem novim tkaninam.

Delavci TT Senožeče so vsa, tudi najmanjša sredstva vlagali v opremo in tako postopoma povečevali svoje zmogljivosti. Že v letu 1960 je obratovalo 57 strojev. Zgradili so novo tkalnico, pripravljalnico, kotlarno, mehanično delavnico in garažo. V nove prostore so montirali stroje, ki so jih nabavili kot staro železo. Sami delavci so te stroje očistili, popravili, dopolnili in montirali. Kolektiv je rasel in se razvijal z nesebičnim prizadevanjem vseh zaposlenih in so že leta 1964 imeli 166 statev.

To je bilo že dokaj lepa osnova za nadaljnji razvoj in modernizacijo tehnološkega postopka do optimalne proizvodnje surovih tkanin. To rekonstrukcijo in dopolnitev so uresničili ravno v jubilejnem letu 1980 z vključitvijo nove in moderne pripravljalnice z novim škroblinim strojem. Danes ima Tekstilna tovarna Senožeče že 200 tkalških avtomatov, delno dopolnjene za unifili in optimalno izkoriščene kapacitete. Postali so pomemben pomemben partner Tosame.

Vsa ta strma rast TT Senožeče pa je šla vzporedno s sodelovanjem s Tosamo od leta 1956. Iz leta v leto se je sodelovanje vedno bolj utrjevalo. Utrjevali so jih predvsem obojestranski interesi, v Tosami potrebe po tkaninah, v TT Senožeče pa v potrebi proizvodnje. Medsebojni izmenični obiski predstavnikov samoupravnih organov, družbenopolitičnih organizacij in vodstva delovnih organizacij, pa je to sodelovanje še utrjevalo. Obe delovni organizaciji sta medsebojno tako tesno poslovno odvisni, da bi vsled kakršnekolik prekinitve sodelovanja iz katerekoli strani, bistveno vplivalo na poslovne rezultate obeh partnerjev. Kako sta obe del. org. mesebojno zainteresirani

za skupno sodelovanje se je pokazalo v kritičnih trenutkih, predvsem v aferi TOMOS. Samoupravni organi, družbenopolitične organizacije in vodstva obeh delovnih organizacij smo bili enotni v obrambi naših in družbenih interesov. Nadalje smo se v Tosami zavedali, da je materialna in moralna pomoč Tekstilni tovarni Senožeče v vsakem pogledu in v nadaljnji modernizaciji v korist obeh poslovnih partnerjev.

Zakon o združenem delu, ki je stopil v veljavo meseca novembra 1976. leta, ni za medsebojne poslovne odnose TT Senožeče — Tosama Domžale prinesel nič novega, kajti na tej osnovi smo poslovali že od leta 1956. Skupaj smo planirali proizvodnjo, postavljali normative stroškov in delili skupni prihodek na osnovi vloženega dela in doseženih poslovnih rezultatov na trgu. Pri vsem tem pa je TT Senožeče ohranila svojo popolno samostojnost, ima svoje samoupravne organe, žiro račun in sami razpolagajo z doseženim dohodkom.

V teku poslovnega sodelovanja so bili včasih tudi težki trenutki, ni šlo vedno vse gladko, večkrat smo imeli zelo dinamične razgovore in dialoge v iskanju boljših rešitev za nesebično, odkrito in pošteno skupno sodelovanje. Vedno smo našli pravo pot za še bolj učinkovito skupno sodelovanje in v korist obeh delovnih organizacij.

Petindvajset let skupnega dela je za nami. Korist za tako plodno sodelovanje imata obe delovni organizaciji in naša družbena skupnost. V Senožečah je zrastle lepa moderna specializirana tkalnica, ki je sposobna vzdrževati vso težo današnjih tržnih pogojev. In na drugi strani Tosama, ki je v tem času postala po velikosti proizvodnje pomembna proizvajalka sanitetnega materiala ne samo v Jugoslaviji, temveč v Evropskem obsegu. To je uspeh in rezultat dobrega poslovnega tehničnega sodelovanja na podlagi Zakona o združenem delu in samoupravnih odnosov. Poznavalci razmer bi mi tudi očitali, da članek ni popolen če ne omenim gonilno silo v razvoju TT Senožeče, tov. Rada Medena, direktorja delovne organizacije od samega začetka, ki je s svojim nesebičnim delom, intuzijazmom, upornostjo, odločnostjo z velikim smislom za razvoj in napredek TT Senožeč, znal spodbuditi delavce in samoupravne organe v odločilnih trenutkih in odločitvah nadaljnega razvoja. Delavci in samoupravni organi pa so mu upravičeno lahko tudi zaupali.

Vsem delavcem TT Senožeče iskrene čestitke.

Slavko Bajec

BOGATEJSI ZA NOVE IZKUŠNJE

(nadaljevanje s 1. strani)

Na osnovi mnenja strokovnih služb v Tosami je ugotovljeno, da teče proces na liniji izdelave netkanega blaga v skladu s pogodbo o dobavi linije.

Izdelano netkano blago se uporablja za domačo predelavo, delno tudi za ostale kupce (Zvezda-Kranj, Sladkogorska, Nevena) v naših higienskih izdelkih pa se tudi uspešno prodaja za izvoz.

Izdelane količine netkanega blaga so manjše, kot pa so bile predvidene letne zmogljivosti vendar ugotavljamo, da je bil izvršen pomemben napredek pri usposabljanju linije, ko nam je dobavitelj posredoval novo tehnično rešitev improvizirane dela linije, s tem so podane realne možnosti, da bomo na liniji izdelovali količine, kot so določene s pogodbo.

Dne 18. 12. 1980 je bil organiziran v Tosami prevzem linije za izdelavo netkanega blaga, pri tem dogovoru so sodelovali poleg predstavnikov Tosame in dobavitelja firme HERGETH, še predstavniki Unitexa kot uvoznik.

Realizacija projekta je kasnila zaradi nekaterih predelav in dopolnitev linije, ki jih je moral izvesti dobavitelj na svoje stroške, da je linija bila usposobljena za normalno obratovanje.

V skladu z določili pogodbe smo dobavitelju izstavili odškodninski zahtevek, ker je povzročil zakasnitev realizacije projekta in s tem tudi dodatne stroške v podaljšanem poizkusnem času obratovanja. Za knitje teh stroškov je bilo po pogodbi neizplačanih dobavitelju še 20 % nabavne vrednosti linije kot bančna garancija v znesku 286.600 DM.

Menimo, da smo v skupnem dogovoru z dobaviteljem ob strokovni pomoči pravne službe uvoznika uspeli dobiti od garancijskega zneska 50 % to je 143.300 DM (je 2.205.243,70 din).

S tem sporazumnim dogovorom se dobavitelj obvezuje, da bo v letu 1981 še nadalje nudil strokovno pomoč z nasveti pri izdelavi posameznih kvalitet netkanega blaga, pri tem nudi tudi potrebne dele brezplačno v kolikor bi jih potrebovali. Pri tem dogovoru smo upoštevali, dosedanje pripravljenost dobavitelja pri usposabljanju linije in prav tako upoštevali, da dobri odnosi ostanejo med TOSAMO in firmo HERGATH v prihodnje.

Z osvojitvijo tehnologije netkanega blaga lahko danes z zadovoljstvom ugotavljamo, da je bila odločitev v to investicijo pravilna, saj smo s to lastno proizvodnjo postali neodvisni od zunanega trga, kar danes predstavlja pomembno prednost.

Franc Peterlin, dipl. ing.

Referendum in nadomestne volitve

23. decembra 1980 je bil v obeh temeljnih organizacija izveden referendum, v Saniteti pa so bile opravljene tudi nadomestne volitve.

Delavci so se na referendumu odločali o sprejemu Temeljev plana temeljne organizacije za obdobje 1981 — 1985.

Z izvolitvijo nekaterih delegatov na nadomestnih volitvah naj bi se izpolnila izpraznjena delegatska mesta v samoupravnih organih.

Referendumu se je skupno udeležilo 564 delavcev od 756 volilnih upravičencev, s čemer je bila v TOZD Saniteta dosežena 73 % udeležba, v TOZD Filtri pa 87 % volilna udeležba.

Predložena akta sta bila tako v Saniteti kot pri Filtrih sprejeta s potrebno večino. V Saniteti je glasovalo za sprejem akta 362 delavcev (približno 53 %), pri Filtrih pa 59 delavcev (približno 69 %).

Delavska sveta obeh organizacij

sta 26. decembra obravnavala rezultate referendumov in po pregledu le teh ugotovila, da sta oba akta sprejeta s potrebno večino. Kot je bilo že omenjeno so v TOZD Saniteta istočasno kot referendum o sprejemu Temeljev plana potekale nadomestne volitve za štiri prosta delegatska mesta in sicer pri delavskih svetih, odboru samoupravne delavske kontrole ter temeljne delegacije zbora združenega dela.

Izvoljena sta bila dva delegata in sicer:

- Betka Arnuš v OSDK TOZD Saniteta,
- Marko Burja v delegacijo Zbora združenega dela.

Ostala dva kandidata za člana delavskih svetov nista dobila zadostnega števila glasov, tako da ostajata Skupni delavski svet in delavski svet TOZD Saniteta še vnaprej v nepopolni zasedbi.

F. V.

Klub upokojencev

Odbor kluba upokojencev Tosame je imel dne 17. XII. 1980 v prostorih DO Tosama svojo 1. redno s sledečim dnevnim redom:

1. Socialno in materialno stanje upokojencev Tosame
2. Program aktivnosti upokojencev v letu 1981
3. Razno

Ad 1 — Po prvi točki dnevnega reda smo ugotavljali socialno in materialno stanje naših upokojencev. Iz pravkar pripravljene kartoteke in podatkov, ki jih imamo, nismo mogli ugotoviti pravega stanja, zato je naloga odbora kluba in socialne službe splošnokadrovskega sektorja in sindikalne konference, da to stalno spremlja in, da pomagamo našim upokojencem v danih možnostih v kolikor se ugotovi slabo socialno in težko materialno stanje.

Nadalje je odbor kluba ugotovil, da je večje število upokojencev nepokretnih in, da je ravno tem potrebna večja pozornost, saj se ne morejo udeležiti tovariških srečanj upokojencev Tosame. Člani odbora kluba predlagajo sindikalni konferenci DO, da sprejmejo sklep: »da upokojenci Tosame lahko koristijo počitniške kapacitete pod istimi pogoji kakor člani DO«.

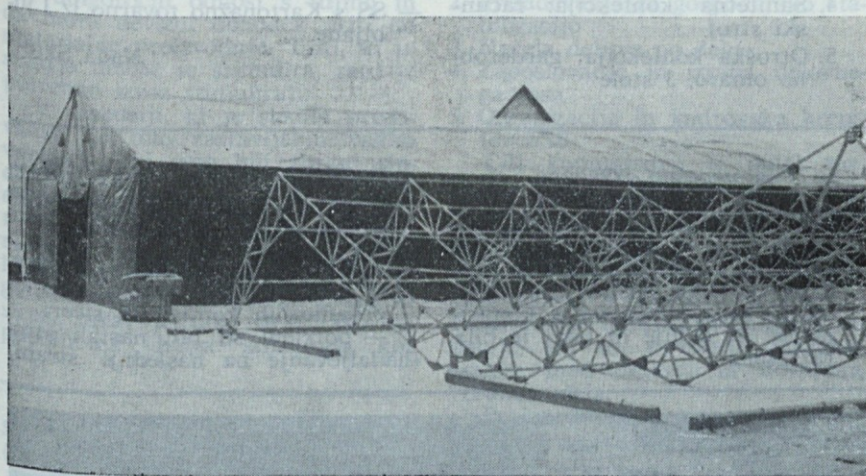
Ad 2 — Po drugi točki dnevnega reda je odbor kluba razpravljalo o programu aktivnosti v letu 1981. Zelja vseh upokojencev je, da se tradicija tovariškega srečanja organizira tudi v letu 1981. Točen datum in kraj bi določili pozneje. Kaj pomeni tovariško srečanje upokojencev menimo, da ni potrebno posebno opisovati. Že vsa dosedanja tovariška srečanja so nam potrdila upravičenost in nujno potrebo povezovanja in poznanja med delavci ki so pustili del svojega življenja z minulim delom v Tosami, z delavci, ki nadaljujejo njihova dela in naloge.

Tovariško srečanje upokojencev, kakor tudi obiski na domu nepokretnih bivših sodelavcev, pa je povezano s finančnimi stroški, zato predlagamo SDS (skupni delavski svet) in zborom delavcev, da odobrijo potrebna finančna sredstva, kakor tudi enkratno letno nagrado za minulo delo, ob priliki razporejanja in delitve dohodka in čistega dohodka za leto 1980/1981.

Za realizacijo tega sklepa bo odbor poslal pismeno vlogo SDS in sindikalni konferenci.

Ad 3 — Razno. Člani odbora kluba spodbujajo aktiv Zveze borcev Tosame da tudi oni pripravijo svoj program aktivnosti v letu 1981. Do tovariškega srečanja v letu 1981 pripraviti pravilnik o delu in nalogah kluba upokojencev Tosame.

Za odbor KU Slavko Bajec

Platnena streha — sorazmerno hitra in cenena rešitev za kronično pomanjkanje skladiščnih prostorov

(nadaljevanje s 1. strani)

— Mnogokrat je veliko števil, katere so res potrebne, vendar bi lahko vmes vkomponirale kake šale.

— Zelo ustrezne so v nekaterih glasilih združenega dela karikature, ki predstavljajo določene informacije.

— Imeti bi morali stalno rubriko, v kateri bi se odražalo stanje in razpoloženje v kolektivu v obliki anekdot iz lastnega okolja.

— Večkrat bi morali delati ankete med sodelavci o problemih.

Na posvetu smo ugotovili, da je skoraj povsod še vedno premajhna zainteresiranost delavcev

za glasilo in nismo našli potrebnih zaključkov, kako jih v bodoče bolj pritegniti.

Zato tudi člani uredniškega odbora ne moremo sami narediti naše »TOSAME« zanimive za vse, če sodelavci ne boste sodelovali, nam dajali predloge in pisali članke. Marsikdo reče, da ne zna pravilno pisati. Bomo že sami spravili v knjižni jezik, da bi se le premaknili s te točke neaktivnosti.

Včasih se sprašujemo zakaj še ni »TOSAME«. Vendar mnogokrat ne vemo kako težko je spraviti skupaj gradivo in pripraviti sodelavce da nam kaj napišejo, da je dovolj za številko našega glasila.

Marija

S sej samoupravnih organov

V mesecu decembru so imeli se naslednji samoupravni organi:

- Skupni delavski svet — 3 krat
- DS DSSS
- DS TOZD Saniteta
- DS TOZD Filtri

Važnejše zadeve, ki so jih delavci v decembru obravnavali na samoupravnih organih:

Prehrana na delu

Vsi trije delavski sveti so na svojih sejah obravnavali primanjkljaj, ki je nastal v obratu družbene prehrane in so sprejeli naslednje sklepe:

- TOZD Saniteta in TOZD Filtri naj do 31. 12. 1980 pokrijeta v kuhinji nastali primanjkljaj (TOZD Saniteta predvidoma 150.000 din, TOZD Filtri predvidoma 75.000 din) iz čistega dohodka po ZR za leto 1980.
- TOZD Saniteta in TOZD Filtri naj nerazporejena sredstva, ki so bila namenjena regresu za letni dopust in odpravninam (TOZD Saniteta okoli 48.000 din, TOZD Filtri okoli 61.000 din) združita v sklad skupne porabe — združena sredstva.

- DSSS bo primanjkljaj, ki bo nastal v sredstvih sklada skupne porabe za pokrivanje stroškov toplega obroka do konca poslovnega leta pokrili s sredstvi svobodne menjave dela iz programa za leto 1980.

Investicije

Delavski svet TOZD Saniteta je v zvezi z nakupom osnovnih sredstev sprejel naslednje sklepe:

- odobri se nakup avtomata za rezanje papirja v znesku 748.238 din. Novi stroj bo zamenjal dotrajani nož za rezanje papirja v otroški konfekciji;
- odobri se nabava navedene opreme v skupnem znesku 130.000 din:
 1. Pripravljalnica: računski stroj
 2. Mikalnica: 2 računska stroja, 3 omare, 3 stole, pisalno mizo
 3. Vlaknovinski oddelek: pisalno mizo, omaro, stol
 4. Sanitetna konfekcija: računski stroj
 5. Otroška konfekcija: garderobno omaro, 3 stole

6. Vodstvo TOZD Saniteta: omaro, 2 žepna kalkulatorja
Poslovni odbor TOZD Saniteta pa je sprejel naslednje sklepe:

- odobri se uporaba sredstev za izdelavo voza za snemanje blagovnih valjev v skupnem znesku 6.000 din za oddelek tkalnice širokih tkanin;
- odobri se uporaba sredstev za izdelavo omare v skupni vrednosti cca 7.000 din;
- odobri se nakup 4 pnevmatskih pištol in ročni brusilni aparat za potrebe mikalnice.

Samoupravno sporazumevanje

Skupni delavski svet in delavski svet TOZD Saniteta sta sprejela naslednje samoupravne sporazume:

- SS o temeljih srednjeročnega plana industrijske rizične skupnosti za obdobje 1981-1985;
- SS z Vetpromom iz Beograda;
- SS z UPI iz Sarajeva;
- SS s Cinkarno Celje;
- SS z Makotexom iz Skopja;
- SS s Kartonažno tovarno iz Ljubljane.

Nada Skubi

Sindikalne vesti

NEKAJ AKTUELENIH SKLEPOV S SEJ KOOS TOSAMA

Obravnava opomnika aktivnosti občinskega sindikanlega sveta

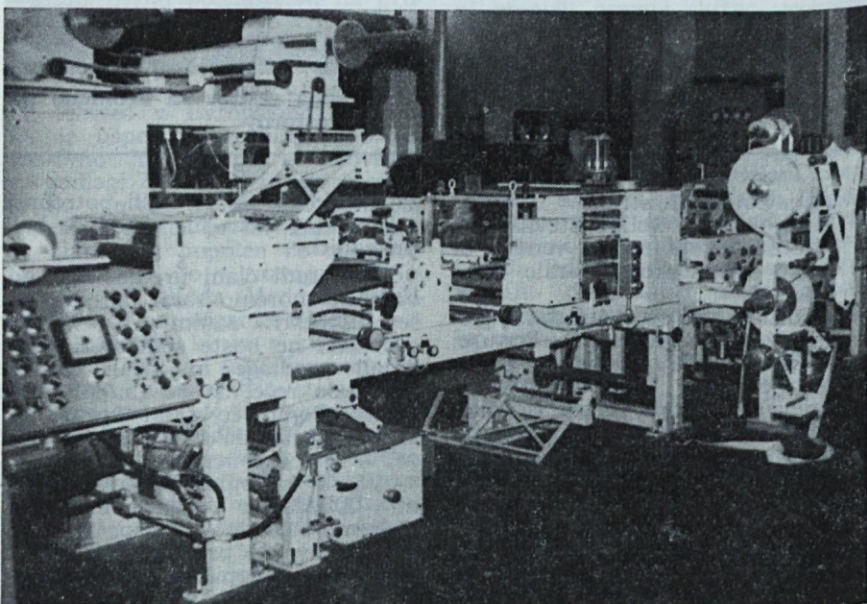
- KOOS je določila tov. Kosmač Albino ob seminarju samoupravljalcev za vez med občinskim sindikalnim svetom in našimi sindikalnimi organizacijami.
- Večji poudarek mora biti na kulturni dejavnosti in prireditvah, zato moramo prispevati del denarja k vstopnicam.
- SKS naj se pozanima za bone za prehrano diabetikov, če se nanaša tudi na našo DO.
- O sklepu izdelave vitrine za shranitev športnih in gasilskih priznanj odloča skupni delavski svet. Komisija za športno dejavnost naj predlaga velikost omejenih vitrine in bo tudi morala skrbeti za shranjevanje priznanj. Za gospodarja se določi tov. Janeza Limonija. Vitrina naj bi stala na vidnem mestu (v hodniku upravne stavbe).
- Volitve delegatov v samoupravne organe v TOZD Saniteta ni-

so bile uspešno izvedene.

- V zvezi s problematiko glede kvalitete malice in samega organiziranja in nadzorovanja poslovanja v obratu družbene prehrane so bila postavljena vprašanja, zakaj imenovana komisija več ne deluje in kdaj je bila razrešena.

— Poslovnik o poslovanju Obrata družbene prehrane mora biti izdelan pred Zaključnim računom.

- KOOS sproti spremlja stroške, ki nastajajo ob raznih akcijah posameznih komisij in sicer:
 - potrjeni so bili nastali stroški (nadaljevanje na naslednji strani)

Vse pogostejša »okvara« strojev — pomanjkanje materialov

Kratko poročilo s seminarja

Na predlog KOOS TOSAMA sem se udeležila seminarja, ki ga je organiziral RO ZSSS. Seminar je potekal v Dolenjskih Toplicah in sicer od 4. — 6. decembra 1980.

Prva tema, ki smo jo obravnavali na seminarju je bila: Zunanje-trgovinski odnosi s tujino. Predavatelj je bil tov. Štante Slavko — pomočnik guvernerja narodne banke Slovenije.

Tov. Štante nam je skušal obraziliti sedanjo težko svetovno situacijo, ki jo krepko čutimo tudi v JUGOSLAVIJI. Povedal je, da se naša država v tem trenutku bori za novo mednarodno ekonomsko ureditev. Zaradi tečajnih razlik so naše banke trenutno v bankrotnem položaju. Na svetovnem trgu se vedno bolj odraža, da so tisti, ki so tehnološko bolje razviti, v precej boljšem položaju kot tisti, ki imajo zelo nizko tehnološko raven. Sodoben kapitalistični sistem bazira na blagovni proizvodnji. Predvsem je treba spoštovati 43. člen ustave, ki pravi, da so zelo pomembni dolgoročni odnosi s tujino in da mora devizni dohodek priti do materialne proizvodnje. Tisti, ki ustvarja devize se stimulira, zato je potrebno izvoz stimulirati.

V diskusiji, ki je sledila predavanju, je bilo zastavljenih veliko vprašanj, saj smo bili zbrani sindikalni delavci — predstavniki tekstilne, usnjarske industrije ter obrti in trgovine iz vse Slovenije. Med mnogimi vprašanji je bilo zastavljeno tudi vprašanje plinovoda, ki ga dobivamo iz Sovjetske Zveze in sicer, zakaj je tako drag. Plin je popolnoma druga struktura kot

nafta, saj je svetovna zaloga gotovo še za 50 let. Vnaprej, vendar je drag zato, ker je drago vzdrževanje in pa premajhna razvejanost. Tov. Štante je odgovoril tudi glede deviznih špekulacij. Poudaril je, da bi morala biti ostrejša kontrola s strani delavcev — samoupravljalcev, da se problemi ne bi reševali v zaprtih krogih s pomočjo inšpekcij.

Za nas bo gotovo najbolj zanimivo vprašanje glede izvoza preje. Trenutno ni administrativnega ukrepa, ki bi ukinil izvoz preje. Toda v nekaj mesecih se bo to spremenilo. Glede uporabe deviznih pravic je bilo rečeno, da je devizne pravice treba likvidirati, ker niso medrepubliško izenačene.

V petek smo imeli zelo zanimivo predavanje o nalogah sindikatov na področju stabilizacije. Predaval je tov. Hafner Vinko — predsednik slovenskih sindikatov.

Naloge sindikata nam je podal v točkah in sicer:

1. Krepitev samoupravljanja
2. Prizadevanja za gospodarsko stabilizacijo
3. Načela delitve po delu
4. Zaposlovanje in izraba delovnega časa
5. Organizacija in kadrovska krepitev ZSS

Cilj komunizma, je dejal tov. Vinko Hafner, je osvoboditev dela in delavca. Delavec mora obvladati celoto dohodka, zato mora biti delitev dela svobodna, tako med delavci v materialni proizvodnji kot med delavci v družbeni dejavnosti. Trenutno se borimo za znižanje inflacije, saj to povečuje socialne razlike med delavci in devalvira vrednost dela.

Proizvodnjo je treba usmerjati na izdelavo bolj zahtevnih proizvodov. Naš cilj je, da bi v petih letih prišli v Sloveniji na 30 % izvoz. Pred leti, ko je bilo pri nas delo še poceni, smo lažje nastopali na tujem trgu. Sedaj pa smo zaradi visoke cene dela prišli v razvojno krizo. Ker je udeležba investicij v družbenem proizvodno zelo visoka, to zmanjšuje rentabilnost naložb.

Glede nagrajevanja je tov. Hafner Vinko poudaril, da se proizvodno in izumiteljsko delo premalo nagrajujeta. Kvalificiran delavec v proizvodnji mora biti prav tako nagrajen kot delavec v administraciji. Prepričati moramo preseljevanje delavcev iz proizvodnje v pisarne, zato je treba proizvodnjo primerno nagraditi.

Na tem seminarju je Hafner predlagal, da bi bilo potrebno izvesti anketo med delavci po vsej Sloveniji in ugotoviti realno stanje, koliko delavcev je zavestno v članstvu sindikatov in če so pripravljeni plačevati članarino.

V razpravi, ki je sledila, je bilo omnejeno tudi tako imenovano »fuš« delo. Tov. Hafner je poudaril, da je koristno delo. Če bo delavec dobil dovolj visok osebni dohodek pri opravljanju osemurnega delavnika, se mu bo zmanjšala želja po popoldanskem delu.

Osebni dohodki v prihodnjem letu naj bi se gibali tako kot letos, ne smejo pa biti nižji. Rast OD naj bi v prihodnjem letu za 5 % zastajal od rasti družbenega dohodka.

Glede sistema obveščanja je bilo rečeno, da morata imeti na to vpliv predvsem sindikat in partija in da bi moral vsak od nas biti pripravljen sprejemati tudi kritiko.

Istega dne popoldne smo imeli tudi predavanje o kadrovske politiki in usmerjenem izobraževanju. Kako potekajo zadnje priprave na usmerjeno izobraževanje je skušal obrazložiti tov. Pogačnik.

Število tekstilnih šolskih centrov se bo povečalo, študij bo potekal vertikalno, tako, da tisti, ki slučajno omaga, na neki stopnji, ne bi ostal brez službe.

Ob koncu seminarja se je tov. Klofutar — sekretar RO ZSS taknil tudi same strukture sindikalnih delavcev. Poudaril je, da moramo imeti v vrstah sindikalnih delavcev primeren in strokoven kader. V razpravi je bilo med drugimi povedano tudi, da so sindikalni delavci v materialni proizvodnji preobremenjeni.

Mogoče bi bilo za konec zanimivo tudi to, kar je povedala predstavnica »Dekorativne«, da so v letošnjem oktobru dvignili osebne dohodke v obratnem sorazmerju kot ponavadi in sicer: vodilnim delavcem za 10 %, srednjemu kadru za 20 % in proizvodnim delavcem za 30 % — to je po sistemu uravnilovke.

Predstavnik Tekstilindusa iz Kranja pa je povedal, da bi sindikalne skupine morale reševati tudi disciplinske probleme in da je potrebno izboljšati delo delegacij.

To naj bi bilo na kratko vse o seminarju.

Upam, da sem bila v svojem referatu dovolj razumljiva in jasna in da ste tudi vi sedaj bolj natančno seznanjeni s temami, ki so bile obravnavane na seminarju.

Urbanija Martina

ZAHVALA

Osnovni organizaciji sindikata TOZD FILTRI, se zahvaljujem za obiske na domu.

Rozka BERNOT

SINDIKALNE VESTI

(nadaljevanje s 4. strani)

ški športnih tekmovanj ob prazniku republike v znesku 3.600,00 din

— Komisija za športno dejavnost naj sestavi program športnih tekmovanj oziroma tečajev, ki bi želela organizirati in na podlagi predloženega programa se bo KOOS odločila, kaj je pripravljena sofinancirati.

— Glede podelitve priznanj zaslužnim sindikalnim delavcem, je bilo poudarjeno, da mora biti vsak delavec najprej odlikovan tam, kjer deluje, torej v matični delovni organizaciji. Slovesnost ob podelitvi priznanj naj bi bila vsako leto v septembru. Potrebno je voditi točno evidenco, kdo je res zaslužen, da prejme priznanje.

Zapisala:
Urbanija Martina

Gripa - gripa

(nadaljevanje s 1. strani)

v decembru in januarju, včasih pa tudi novembra ali pa še marca. Javnost je običajno še pravočasno obveščena, da prihaja gripa.

Virus gripe je zelo muhast, zoper njega pa je najbolj učinkovito cepljenje. Še do nedavnega so se epidemije gripe pojavljale približno vsake 2 do 3 leta in zajele vse kontinente. Zadnja leta pa opazujemo, da se gripa, v Evropi in pri nas, pojavlja kar vsako leto. Res je, da epidemije niso tako obsežne, kar je vsekakor posledica rednega cepljenja prebivalstva in s tem manjše sprejemljivosti, oziroma večje odpornosti ljudi.

Virusov gripe je več vrst. Najbolj razširjeni so sevi virusa A in B. Virus, ki med človeštvom kroži več let, postane sčasoma prešibak v spopadu s protitelesi, ki jih ustvarja organizem. Vendar pa se virus tipa A približno vsakih 10 let pojavlja v tako spremenjeni obliki, da se mu človeški organizem ne more zoperstaviti. V takih primerih se lahko bolezen širi bliskovito in v dokaj hudi obliki (Španska gripa je v letih 1918 in 1919 terjala več kot 20 milijonov človeških življenj v svetu). Izdelava učinkovitega cepiva, ki bi varovalo organizem brez boleznj, je v veliki meri odvisna od hitrosti izoliranja pravega virusa v laboratoriju. Za uspešno kolektivno zaščito pa je potrebno, da se hitro cepi vsaj 80 odstotkov prebivalstva v nekem kraju ali delatcev v kolektivu.

Zaradi preventive pred boleznijo si oglejmo poenostavljen mehanizem okužbe z gripo:

S hladnimi dnevi in vroče zakurjenimi prostori smo izpostavljeni dolgotrajnejšim ohladičvam in velikim temperaturnim spremembam. V mrazu se žile in žilice v občutljivi sluznici nosu in grla samodejno krčijo. To pa povzroči, da je sluznica slabše oskrbovana s krvjo in s tem tudi s protitelesi. S protitelesi namreč organizem preprečuje bolezenskim klicam, da bi se v njem začele razmnoževati. Ko zmanjka protiteles, začnejo bolezenske kali napadati, vdrejo globlje v telo in infekcija je tu.

Preventivni ukrepi

- izdatno gibanje po svežem zraku, da se ohrani močan krvni obtok,
- kadar se ohlajeni vrnemo domov, si skuhamo čaj, ki vzpodbuja potenje (lipov čaj), vanj iztisnemo čim več limone in čimprej k počitku. Limono iztisnemo v že delno ohlajen čaj, sicer se C vitamin uniči. Nekateri strokovnjaki svetujejo v jesensko-spo-

mladanskem obdobju uživati C vitamin tablete, lahko tudi do 8 tablet dnevno.

- na mrazu, posebno v vlažnih dneh, zunaj ne dihamo z odprtimi usti
- presuha in vroča stanovanja redno zračimo in vlažimo
- izogibajmo se prenapolnjenih javnih prostorov v času epidemije
- izogibajmo se kolikor je mogoče vseh, ki kihajo in smrkajo. Gripa najhujše prizadene majhne otroke in stare ljudi, zato smo na nje še posebno pozorni in naj bodo po možnosti čim več doma
- v zadnjem času se priporoajo tudi čebelji proizvodi. Če se želimo zaščititi pred gripoznimi obolenji, je najbolj učinkovit Apikompleks. To je zmes propolisa, matičnega mlečka, cvetnega prahu in medu. Uspešno je preстал vse klinične preizkuse, saj so v njem sestavine, ki zavirajo rast virusa. Kot preventiva ob nevarnosti obolenosti za gripo, zadostuje ena žlička Apikompleksa zjutraj in zvečer. Zjutraj in zvečer se jemlje Apikompleks zato, da porazdelimo njegovo zaščitno delovanje.

Zdravljenje gripe

1. Ko začne vročina nihati med 37,5 — 38 stopinj Celzija ali več, je potrebno brez odlašanja čim več počivati v postelji.
2. Pijte veliko čaja z limono, oslajenega z medom. Jemljite C vitamin. Tudi jejte, čeprav zaradi boleznj nimate teka.
3. Če močno kašljate, je priporočljiv sirup proti kašlju. V nos si lahko kapljate tudi Benil kapljice, vendar ne prepogosto. Dajeti jih lahko tudi majhnim otrokom, vendar le tiste, ki so označene, da so za otroke. Najbolje je, da jih vkapljate le pred spanjem, da jim omogočite dihanje skozi nos.

Če imate vročino nad 37,5 jemljite tudi Aspirin, posebno tisti bolniki s slabim srcem. Otrokom dajajte polovico tablete Aspirina. Tudi v času boleznj je priporočljivo jemati Apikompleks po 3 žličke dnevno. Pri bolj trdovratnem in daljšem trajajočem kahtarju dihal je primeren čebelji izdelek Apifit 2 Timijan in sicer 3 krat dnevno 1 do 2 žlički skupaj s slezovim (ajbiš) čajem. Apikompleks uživamo še nekaj časa po navideznem ozdravljenju.

4. Ne jemljite antibiotikov, ker virusov ne uničijo. Pozorni pa moramo biti na pljučne in druge

posledice gripe, ki se včasih pojavijo po več dnevnem vročinskem stanju, običajno 3 — 4 dni odkar se je bolezen začela. V takem primeru je nujno iskati zdravniško pomoč.

NAHOD

Povzročitelji nahoda so rinovirusi. Najdemo jih le v nosu in grlu človeka. Od virusa gripe se razlikuje tudi po tem, da ostajajo dokaj nespremenjeni, medtem, ko virusi influence približno vsakih 45 let popolnoma spremenijo svoje lastnosti kot smo že omenili v prejšnjem poglavju.

Okužba z rinovirusi sodi med najlažje vrste infekcij. Povzroča vnetje nosne sluznice ter sluznice grla. Včasih naraste telesna temperatura, zabolijo glava in grlo, ter v težjem primeru ušesa. Vendar te okužbe ne groze človeku s tolikšnimi možnimi zapleti kot je to pri gripi. Zdravila, ki bi vplivala na viruse ni. To velja tudi za rinoviruse. Kapljice, tablete in razpršilne tekočine so le sredstva, ki blažijo posledico nahoda. Za nahod en obstaja niti cepivo, ker je rinovirusov več kot 50 različnih vrst in tudi organizem običajno napade več vrst. Zato ni nič nenavadnega, da se nas v kratkem času loti večkrat, kar pa se pri gripi to ne dogaja. Enako kot za virus gripe velja, da nahod vzpodbuja nagle temperaturne razlike okolja, ki prizadenejo nosno sluznico, da postane manj odporna proti napadalcu. Znanstveniki so ugotovili, da na pogostost nahoda vplivajo celo oblika nosu, nedvomno pa tudi duševna in splošna utrujenost.

Preventivni ukrepi in zdravljenje je podobno, kot smo ga opisali pri infekciji z gripo.

ZAHVALA

Ob nenadni boleči izgubi dragega moža in očeta Andreja VLAHINJA, se iskreno zahvaljujemo so delavcem iz konfekcije za denarno pomoč, izrečena sožalja in darovano cvetje. Oktetu Tosama se zahvaljujemo za častno spremstvo na njegovi zadnji poti in sindikalni organizaciji za denarno pomoč.

Še posebej pa se zahvaljujemo vsem, ki ste se udeležili pogreba in se zadnjič poslovili od njega.

žena Pepca Vlahinja
hči Zlata Mežnar

Osebnosti vesti

Rojstni dan praznujejo od 12. 1. do 11. 2. 1981

TOZD SANITETA

Mikalnica

9. 2. Dolenc Viljem, 15. 1. Gorjup Tončka, 16. 1. Habjanič Minka, 7. 2. Iglič Pavla, 21. 1. Kos Dorica, 19. 1. Luthar Nežka, 24. 1. Lavrinc Pavla, 27. 1. Morela Ivanka, 13. 1. Sever Tanja, 29. 1. Pavlič Martina, 12. 1. Pavli Slavka, 31. 1. Pirnat Dušan

Otroška konfekcija

4. 2. Gaberšek Marija, 2. 2. Klopčič Nada, 17. 1. Kotnik Metka, 5. 2. Marolt Marta, 7. 2. Urbanija Francika, 16. 1. Vrečar Slavka

Sanitetna konfekcija

20. 1. Bratun Pavla, 30. 1. Brinovec Majda, 28. 1. Cerar Angelca, 26. 1. Furlan Marjeta, 16. 1. Keržan Marta, 25. 1. Klopčič Ivanka (Kos), 18. 1. Kamenšek Marjeta, 28. 1. Korant Draga, 16. 1. Novak Joži, 14. 1. Paliska Tončka, 9. 2. Prašnikar Mici II, 27. 2. Ručigaj Ani, 14. 1. Rems Marjana, 30. 1. Razboršek Dani, 1. 2. Rahne Marija, 17. 1. Toman Olga, 28. 1. Žavbi Zvone

Tkalnica ovojev

17. 1. Klemenc Tončka, 24. 1. Pivk Francika, 12. 1. Pirc Marija, 6. 2. Sever Tilka, 25. 1. Vrtar Joži

Pripravljalnica

17. 1. Miketič Mira, 26. 1. Osolin Marinka, 25. 1. Vrhovnik Pavla

Avtomatska tkalnica

13. 1. Orehek Tatjana, 6. 2. Podmiljšak Pepi

Vlaknovinski oddelek

7. 2. Orehek Marjan

TOZD FILTRI

16. 1. Pervinšek Tone, 22. 1. Volkar Pavla, 31. 1. Zarnik Anton

DSSS

Pomožni obrati

7. 2. Bernot Janez, 14. 1. Križnar Peter

Skupne službe

18. 1. Arnuš Franc, 1. 2. Cerar Anton, 2. 2. Hribar Joži, 23. 1. Hribar Tončka, 7. 2. Kralj Tončka, dipl. ing., 28. 1. Podboršek Polona, 9. 2. Urbanija Marinka, 25. 1. Uraňkar Franc, 14. 1. Velkavrh Janko, dipl. ing.

Komerciala

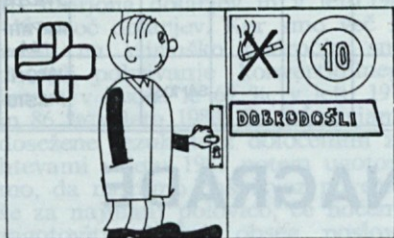
24. 1. Drolc Ivan, 18. 1. Grujič Peter, 15. 1. Jerman Gverino, 2. 2. Kerc Francika, 1. 2. Krašovec Franc, 31. 1. Lokvenec Vasilka, 29. 1. Poljanšek Joži, 18. 1. Urbanija Martina, 18. 1. Vodnik Vencelj

ODŠEL IZ DELOVNE ORGANIZACIJE:

Novak Andrej — samovoljno

PRIŠLI V DELOVNO ORGANIZACIJO:

Kosmač Milan
Nakrst Peter
Strehar Pavla
Šraj Bogomir
Cerar Božidar

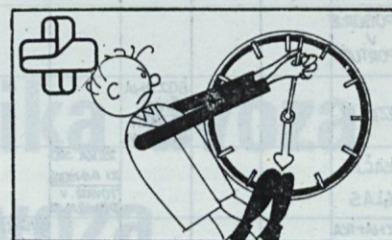

RODILI SO SE:

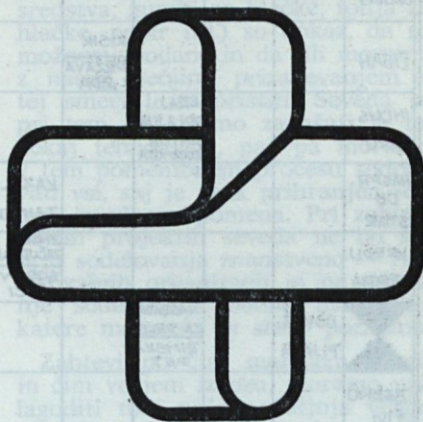
Valeriji Hafner — sin
Ivanki Novak — sin

ZAMUDNIKI V DECEMBRU

V mesecu decembru 1980 so naslednji delavci zamudili dvakrat ali večkrat na delo:

— Julka BURJA (KS), 2., 3. in 6.
— Nada PIŠEK (KS), 2. in 29.
— Marjan PETERKA (KS), 10. in 29.

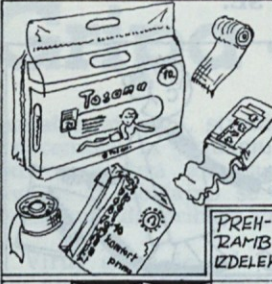

IZ »TOSAMINEGA« NABIRALNIKA!

»Vsled želja, potreb in v smislu osnovnih varstvenih ukrepov (Zakon o VD, Razvoj športa in kulture v OZD) vam toplo priporočamo, da nam nabavite osnovne rekvizite za rekreacijsko drsanje. Kajti osnovni objekt smo si pridobili s sedaj večnamensko kolesarnico, če pa bi za to hoteli graditi dislociran objekt se to ne bi skladalo s stabilizacijskimi ukrepi.«

Šifra:

»Zlomiti nogo ni nikoli prepozno!«

		TO NE HOČEVAR	SREDOZEM RASTL.	IRAN. POLITIK BANI	ANTON ČERNE	VELIKO	HAUK O LETALSTVO	K. Z.	PIJAČA STARIH SLOVAN.	OKRAJ. ZA SEKUNDA	VETRI JOPICI	TRINOG		STOT
PREH- RAMB. IZDELEK		EDVARD SOGLAS.			OSVEŽ. PIJAČA				ISLAM. SV. KNJIGA OČE				RIMSKA 100 MESTO V MAROKU	
MESTO V BiH					KRAJN- SKA ... DEL ROKE					LJUBIJ. VRTNAR. PODIJETJE				
IVICA		HORVEŠ- KA SAMPION		MINERAL VODA TUJE Z IME						BALETKA PAYLOVA				SKAND. DROBIŽ.
POGORJE V PORTUG.					PISATELJ NEGRI					12. ČRKA ABECED KRAJ PRI KARLOVCI		3. OSNEB. BITI REGIS- TRATORIJ		
VZKLIK		BOZDNA ŽIVAL GL. UGAH- VAR. TRV.			OS. ZAIMSK				ZNANA ZNAMKA KAVBOJK					
KAČJI GLAS		REKA SMO- ZI INNEB TOVAR. V DOMIZALAN			TO NE ŽANKAR LETAL. NAPAD				ŠPANIJA OČRTATI		GERMAN. DRFI.			
ZNAMKA JEDIL. DILJA			AVSTRI- JA MORSKI RAK		SLOVEN. PODIJETJE OSAM- LJENOST						STANE NOVAL			HRUŠK. STEKL. ZA ZDRAV.
GLOY. SKLAD. KAROL				GOZDAR ORODJE TUJA IN NAŠA CR.							OZNAKA ZA PRILŽ. SISAK			
ENAKA SOGLAS.		FIRMA JAP. MOTOE NOVO MESTO								TAJSKA TJAKAJ				
RAZGLE- D OKOLIŠ.						PREDLOG	SPOJ JUŽNO AF. REP.					PORTUGAL- SKA		
CIGAN		KISIK DRŽAVA V ZDA		NA ONI STRAHI							OZNAKA ZA AVTO ŠOLA KEM. OZ. ZA DUŠIK		SAMOGI.	
INDUS. BIRO		KRAJ PRI LJUBLI ANTON DERMOTA		TOMAŽ TERČEK 1000 kg			FOLJA ZA ZAVIČNOL JEP. BOG SONCA							
NASPR. OD STAR			KAZAL. ZAIMEK		ITALIJ. RTV ŽIVLJ. TEKOČINA					ORGAN VIDA	NA POMOČ	Ž. IME	1. ČRKA ABECED ZDRAVIL-C	
VERDU. OPADA			ZNAK ZACUDENJA GORA V ŠVICI		OZNAKA ZA KARLOVAC DILGA REIMS			SOLMIZ. ZLOQ	DOMAČA ŽIVAL					KAZAL. ZAIMEK
	OSVEŽ. PIJAČA	NAGRADA ZA DELO RIMSKA PET							ZVEZDA REPATI- CA					
BEDNO ŽIVI							SAMOGI.		JAPON. MESTO					

Izdaja: TOSAMA

Uredniški odbor:

Dušan Borštnar, Marta Drčar,
Olga Jeretina, Marjana Lubi-
nič, dipl. iur., Zdenka Kokalj
— blagajnik, Ivanka Ogorevc,
Franc Arnuš, Miha Andrejka,
Jože Podpeskar, dipl. ing., Ma-
rija Presekar — korektor, To-
ne Stare — fotograf, Vladka
Berlec — glavni urednik.
Tisk: Papirkonfekcija Krško
Naklada: 1.300 izvodov.

NAGRADE

ZREBANJE NAGRADNIH KRIZANK 11. in 12. številke TO- SAME

11. številka

Prejeli smo 46 rešitev, izžrebani
so naslednji reševalci:

1. nagrada, din 90.—
ROKAVC Albina, iz mikalnice
2. nagrada, v višini din 50.—
ULCAR Ani, iz tkalnice ovojev
3. nagrada, v višini din 30.—
KOSMAČ Albina, iz konfekcije 2

12. številka

Krizanko je oddalo 32 reševal-
cev, žreb pa je bil naklonjen:

1. nagrada, din 90.—
PIRC Breda, iz računovodstva
2. nagrada, din 50.—
PEČNIK Manica, iz računovod-
stva
3. nagrada, din 30.—
KRALJ Tone, upokojenec

ČESTITA — UREDNIŠKI ODBOR